

**Direktiva Saveta 97/11/EC od 3. marta 1997. kojom se menja i
dopunjuje Direktiva 85/337/EEC o proceni uticaja
određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu¹**

SAVET EVROPSKIH ZAJEDNICA,

imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske ekonomske zajednice, a posebno članove 100. i 235;

imajući u vidu predlog Komisije,²

imajući u vidu mišljenje Evropskog Parlamenta;³

imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta;⁴

pošto akcioni programi Evropskih zajednica iz 1973.⁴ i 1977. godine⁵ posvećeni zaštiti životne sredine, kao i akcioni program iz 1983. godine⁶, čije je glavne opšte karakteristike usvojio Savet Evropskih zajednica i predstavnici vlada zemalja članica, naglašavaju da najbolju politiku zaštite životne sredine čini sprečavanje stvaranja zagadenja ili neugodnosti na samom izvoru pre nego naknadni pokušaji da se spreče njihove posledice; budući da oni afirmišu potrebu da se uticaji na životnu sredinu imaju u vidu u najranijoj mogućoj fazi kod svih oblika tehničkog planiranja i u procesu odlučivanja; budući da u tom cilju oni obezbeđuju uslove za primenu postupaka za procenu tih uticaja;

pošto razlike između zakona koji su trenutno na snazi u različitim državama članica mogu povodom procene uticaja javnih i privatnih projekata na životnu sredinu stvoriti nepovoljne konkurentske uslove i time direktno uticati na funkcionisanje za-

¹Konsolidovana verzija koja nema pravnu snagu.

²OJ br. C 169, 9. 7. 1980, str. 14.

³OJ br. C 66, 15. 3. 1982, str. 89.

⁴OJ br. C 185, 27. 7. 1981, str. 8.

⁴OJ br. C 112, 20. 12. 1973, str. 1.

⁵OJ br. C 139, 13. 6. 1977, str. 1.

⁶OJ br. C 46, 17. 2. 1983, str. 1.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

jedničkog tržišta; budući da je stoga potrebno uskladiti nacionalne zakone u ovoj oblasti u skladu sa članom 100. Ugovora;

pošto je, osim toga, potrebno postići i jedan od ciljeva Zajednice koji se odnosi na oblast zaštite životne sredine i kvaliteta života;

s obzirom na to da je, pošto Ugovorom nisu obezbeđena ovlašćenja potrebna da bi se to postiglo, potrebno je pozvati se na član 235. Ugovora;

pošto bi opšte principe za procenu uticaja na životnu sredinu trebalo uvesti u pogledu dopunjavanja i koordiniranja postupaka za izdavanje dozvola za realizaciju javnih i privatnih projekata koji mogu imati velikog uticaja na životnu sredinu;

pošto bi dozvole za realizaciju javnih i privatnih projekata za koje se veruje da mogu imati značajnog uticaja na životnu sredinu trebalo izdavati samo nakon prethodno obavljene procene verovatnog značajnog uticaja koji ovi projekti mogu imati na životnu sredinu; pošto ova procena treba da se obavi na osnovu odgovarajućih informacija koje dostavlja nosilac projekta, koje mogu biti dopunjene od strane organa vlasti i ljudi kojih se predmetni projekat tiče;

pošto principi procene uticaja na životnu sredinu treba da budu harmonizovani, posebno u pogledu projekata koji bi trebali da budu predmet procene, osnovnih obaveza nosilaca projekata i sadržaja procene;

pošto projekti određenih vrsta imaju značajan uticaj na životnu sredinu i pošto oni po pravilu moraju biti predmet sistematske procene;

pošto projekti drugih vrsta ne moraju značajno uticati na životnu sredinu u svakom slučaju i pošto ove projekte treba proceniti kad države članice smatraju da njihove karakteristike to zahtevaju;

s obzirom da za projekte koji su predmet procene mora da se dostavi odredena minimalna količina informacija o njima i njihovom uticaju;

pošto se uticaj projekata na životnu sredinu mora proceniti kako bi se uvažila briga za zaštitu zdravlja ljudi, doprinelo kvalitetu života uz pomoć bolje životne sredine, obezbedilo održanje raznolikosti vrsta i održala sposobnost reprodukcije eko-sistema kao osnovnog životnog resursa;

pošto, međutim, ova Direktiva ipak ne bi trebalo da se primenjuje na projekte čiji su pojedini elementi usvojeni u obliku posebnih nacionalnih propisa, pošto se ciljevi ove Direktive, uključujući i onaj koji se odnosi na pružanje informacija, postižu kroz postupak donošenja propisa;

pošto bi, osim toga, u izuzetnim slučajevima moglo biti celishodno da se određeni projekti izuzmu iz postupka procene utvrđenog ovom Direktivom, što je predmet odgovarajućeg izveštavanja Komisije,

USVOJIO JE OVU DIREKTIVU

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Član 1.

1. Ova Direktiva primenjuje se na procenu uticaja na životnu sredinu onih javnih i privatnih projekata koji mogu imati značajne posledice po životnu sredinu.
2. U smislu ove Direktive:
 - Pod "projektom" se podrazumeva:
 - izvođenje građevinskih radova ili izgradnju ostalih postrojenja ili sistema;
 - ostale intervencije u prirodi i prirodnom ambijentu, uključujući radove koji obuhvataju vađenje mineralnih sirovina;
 - Pod "nosiocem projekta" podrazumeva se podnositelj zahteva za davanje saglasnosti za izvođenje privatnog projekta ili javni organ koji inicira projekat;
 - Pod "projektnom saglasnošću" se podrazumeva odluka jednog ili više nadležnih organa kojom se nosilac projekta ovlašćuje da realizuje projekat.
3. Pod "nadležnim organom ili organima" podrazumevaju se onaj organ ili organi koje države članice odrede kao odgovorne za obavljanje dužnosti koje proizilaze iz ove Direktive.
4. Ova Direktiva ne primenjuje se na projekte namenjene ciljevima nacionalne odbrane.
5. Ova Direktiva ne primenjuje se na projekte čiji su pojedini elementi usvojeni u obliku posebnih nacionalnih propisa, pošto se ciljevi ove Direktive, uključujući i onaj koji se odnosi na pružanje informacija, postižu kroz postupak donošenja propisa.

Član 2.

1. Države članice dužne su da usvoje sve potrebne mere kako bi se obezbedilo da, pre davanja saglasnosti, projekti koji mogu imati značajne posledice po životnu sredinu, *inter alia*, s obzirom na svoju prirodu, obim ili mesto na kome se izvode, budu podložni obavezi pribavljanja projektne saglasnosti i proceni posledica koje izazivaju. Ovi projekti definisani su u članu 4.
2. Procena uticaja na životnu sredinu može biti uključena u postojeće postupke dobijanja saglasnosti na projekte u državama članicama ili, ukoliko to nije slučaj, u druge postupke ili u postupke koji će biti ustanovljeni radi usaglašavanja sa ciljevima ove Direktive.
 - 2a. Države članice mogu predvideti jedinstveni postupak u cilju ispunjavanja uslova propisanih ovom Direktivom, kao i uslova iz Direktive Saveta 96/61/EC, od 24. septembra 1996. o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja.⁷

⁷OJ No L257, 10.10.1996, str. 26.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

3. Ne dirajući u primenu člana 7, države članice u izuzetnim slučajevima mogu određeni projekat, u celini ili delimično, izuzeti od primene ove Direktive.

U takvom slučaju država članica dužna je da:

- razmotri da li bi neki drugi oblik procene bio odgovarajući, kao i da li informacije prikupljene na taj način treba pružiti na uvid javnosti;
- javnosti koje se to tiče pruži na uvid informacije koje se odnose na izuzeće od primene i na razloge na osnovu kojih je takvo izuzeće odobreno;
- pre davanja saglasnosti obavesti Komisiju o razlozima na osnovu kojih je izuzeće od primene odobreno, kao i da joj, po potrebi, prenese informacije koje je pružila na uvid svojim sopstvenim državljanima.

Komisija je dužna da bez odlaganja dostavi primljeni dokument ostalim državama članicama.

Komisija je dužna da jednom godišnje izveštava Savet o primeni ovog stava.

Član 3.

Procenom uticaja na životnu sredinu na odgovarajući način se identifikuju, opisuju i procenjuju, u okolnostima svakog pojedinog slučaja, i u skladu sa čl. od 4. do 11, neposredne i posredne posledice nekog projekta na:

- ljudska bića, faunu i floru;
- zemljište, vodu, vazduh, klimu i pejzaž;
- materijalna dobra i kulturno nasleđe;
- uzajamno delovanje činilaca navedenih u prvoj, drugoj i trećoj alineji.

Član 4.

1. Pod uslovima predviđenim članom 2. stav 3, projekti navedeni u Aneksu I procenjuju se u skladu sa odredbama čl. od 5. do 10.
2. Pod uslovima predviđenim članom 2. stav 3, za projekte navedene u Aneksu II, države članice dužne su da:
 - (a) ispitivanjem od slučaja do slučaja;
ili
 - (b) primenom nivoa i kriterijuma koje propišu,
odrede da li projekat mora biti podvragnut proceni u skladu sa odredbama čl. od 5. do 10.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Države članice mogu odlučiti i da primene oba postupka navedena u tačkama:
(a) i (b).

3. Kada se sprovodi ispitivanje od slučaja do slučaja, ili kada se propišu odgovarajući nivoi ili kriterijumi u svrhu primene stava 2, uzima se u obzir odgovarajući izbor kriterijuma koji su navedeni u Aneksu III.
4. Države članice dužne su da obezbede da odluke koje donose nadležni organ na osnovu stava 2. budu stavljene na uvid javnosti.

Član 5.

1. U slučaju projekata koji, u smislu člana 4, moraju biti podvrgnuti proceni uticaja na životnu sredinu u skladu sa odredbama čl. od 5. do 10, države članice dužne su da usvoje mere kojima bi se obezbedilo da nosilac projekta dostavi u odgovarajućem obliku, informacije navedene u Aneksu IV, u meri u kojoj:
 - (a) države članice smatraju da su takve informacije od značaja za datu fazu postupka dobijanja saglasnosti i za specifične karakteristike konkretnog projekta ili tipa projekta, kao i za elemente životne sredine izložene potencijalnom uticaju;
 - (b) države članice smatraju da se od nosioca projekta opravdano može tražiti da prikupi ove informacije, imajući u vidu, između ostalog, postojeća saznanja i metode procene.
2. Države članice dužne su da preduzmu mere kojima se obezbeđuje da, ukoliko to nosilac projekta traži pre podnošenja zahteva za dobijanje projektne saglasnosti, nadležni organ dà svoje mišljenje o informacijama koje nosilac projekta treba da pruži u skladu sa stavom 1. Pre nego što dà svoje mišljenje, nadležni organ dužan je da konsultuje nosioca projekta i organe iz člana 6. stav 1. Činjenica da je organ dao svoje mišljenje na osnovu ovog stava, ne sprečava taj organ da kasnije od nosioca projekta zahteva dodatne informacije.
Države članice mogu od nadležnih organa tražiti da daju navedeno mišljenje nezavisno od toga da li je to nosilac projekta tražio.
3. Informacije koje je nosilac projekta dužan da dostavi u skladu sa stavom 1, moraju sadržati sledeći minimum elemenata:
 - opis projekta koji obuhvata podatke o lokaciji gradilišta, izgledu i veličinu projekta;
 - opis mera predviđenih u cilju izbegavanja, smanjenja i, ako je moguće, oticanjanja značajnijih štetnih posledica;

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

- podatke koji se zahtevaju kako bi se identifikovale i procenile najvažnije posledice koje bi projekat mogao imati po životnu sredinu;
 - prikaz najvažnijih alternativa koje je proučio nosilac projekta i navođenje glavnih razloga za njegov izbor jedne od njih, uz vođenje računa o posledicama po životnu sredinu;
 - rezime informacija navedenih u prethodnim alinejama izražen netehničkim jezikom.
4. Države članice dužne su, ukoliko je to potrebno, da obezbede da svaki organ koji raspolaže odgovarajućim informacijama, posebno imajući u vidu član 3, takve informacije stavi na uvid nosiocu projekta.

Član 6.

1. Države članice dužne su da preduzmu mere kojima se obezbeđuje da organi koji mogu biti zainteresovani za projekat s obzirom na svoje specifične obaveze u sferi zaštite životne sredine, dobiju mogućnost da izraze svoje mišljenje o informacijama koje je dostavio nosilac projekta, kao i o zahtevu za dobijanje projektne saglasnosti. U tom cilju države članice će odrediti organe koji se moraju konsultovati, bilo generalno bilo od slučaja do slučaja. Informacije prikupljene na osnovu člana 5. dostavljaju se tim organima. Bliže odredbe o konsultacijama propisuju države članice.
2. Države članice dužne su da obezbede da svaki zahtev za dobijanje projektne saglasnosti i sve informacije prikupljene na osnovu člana 5. budu blagovremeno dostupne javnosti kako bi javnost koje se to tiče imala mogućnost da izrazi svoje mišljenje pre izdavanja projektne saglasnosti.
3. Bliže odredbe o navedenim informacijama i konsultacijama donose države članice, koje posebno mogu, u zavisnosti od pojedinih karakteristika konkretnih projekata ili lokacija:
 - odrediti koja je javnost zainteresovana za projekt;
 - odrediti mesta na kojima se informacije stavljuju na uvid;
 - precizirati način na koji javnost može biti informisana, na primer, preko oglasnih panoa na određenom području, putem objavljivanja u lokalnim dnevnim listovima, organizovanjem izložbi planova, crteža, tabela, grafikona i modela;
 - odrediti način na koji se konsultuje javnost, na primer, putem pisanih podnesaka, ispitivanjem javnog mnjenja;
 - odrediti odgovarajuće rokove za sprovodenje pojedinih faza postupka, kako bi se obezbedilo da se odluka doneše u razumnom roku.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Član 7.

1. Kad država članica utvrdi da bi neki projekat mogao imati značajne posledice po životnu sredinu u nekoj drugoj državi članici, ili ukoliko država članica koja bi u tom smislu bila značajno pogodena to zatraži, država članica na čijoj se teritoriji planira izvođenje projekta dužna je da dostavi državi članici koja može biti pogodena, što je pre moguće, a najkasnije u trenutku informisanja svoje sopstvene javnosti, između ostalog, sledeće:
 - (a) opis projekta, zajedno sa svim raspoloživim informacijama o mogućim prekograničnim uticajima;
 - (b) informacije o vrsti odluke koja se može doneti, kao i da ostavi drugoj državi članici razuman rok u kome ova može saopštiti da li želi da učestvuje u postupku procene uticaja na životnu sredinu, s tim što ovome može priključiti i informacije iz stava 2.
2. Ukoliko država članica koja prima informacije u smislu stava 1. stavi do znanja da namerava da učestvuje u postupku procene uticaja na životnu sredinu, država članica na čijoj se teritoriji planira izvođenje projekta dužna je, ukoliko to već nije učinila, da dostavi državi članici koja može biti pogodena informacije prikupljene na osnovu člana 5, kao i odgovarajuće informacije koje se odnose na navedeni postupak, uključujući i zahtev za dobijanje projektne saglasnosti.
3. Države članice, u meri u kojoj je svaka od njih zainteresovana, dužne su isto tako:
 - (a) da blagovremeno obezbede da informacije iz st. 1. i 2. budu dostupne organima iz člana 6, stav 1, kao i zainteresovanoj javnosti na teritoriji države članice za koju postoji mogućnost da bude značajno pogodena; i
 - (b) da obezbede da se ovim organima i zainteresovanoj javnosti dâ mogućnost, pre izdavanja projektne saglasnosti, da u razumnom roku dostave svoje mišljenje o informacijama datim nadležnom organu u državi članici na čijoj se teritoriji planira izvođenje projekta.
4. Zainteresovane države članice dužne su da se konsultuju, *inter alia*, o potencijalnim prekograničnim posledicama projekta i o merama koje se predviđaju u cilju smanjenja ili otklanjanja ovakvih uticaja, kao i da se sporazumeju o razumnom vremenskom okviru trajanja ovakvih konsultacija.
5. Države članice mogu doneti detaljne propise za primenu ovog člana.

Član 8.

Rezultati konsultacija i informacije prikupljene na osnovu čl. 5, 6. i 7. moraju se uzeti u obzir u postupku davanja projektne saglasnosti.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Član 9.

1. Kad je odluka o davanju ili odbijanju projektne saglasnosti doneta, nadležni organ ili organi dužni su da o tome obaveste javnost u skladu sa odgovarajućim postupcima, pri čemu su dužni da stave na uvid javnosti sledeće informacije:
 - sadržaj odluke i eventualne uslove koji su joj priključeni;
 - glavne razloge na kojima se odluka zasniva;
 - opis, po potrebi, najvažnijih mera koje treba preduzeti u cilju izbegavanja, smanjenja ili, ako je moguće, otklanjanje štetnih posledica.
2. Nadležni organ ili organi dužni su da informišu svaku državu članicu koja je bila konsultovana u smislu člana 7, dostavljajući pri tome i informacije iz stava 1.

Član 10.

Odredbe ove Direktive ne utiču na obavezu nadležnih organa da poštuju ograničenja predviđena nacionalnim propisima, i prihvaćenom pravnom praksom u pogledu komercijalnih ili industrijskih tajni, uključujući i intelektualnu svojinu i zaštitu javnog interesa.

Ukoliko se primenjuje član 7, prenošenje informacija drugoj državi članici i prijem informacija od strane druge države članice podležu ograničenjima koja su na snazi u državi članici u kojoj je projekat predložen.

Član 11.

1. Države članice i Komisija dužne su da razmenjuju informacije o iskustvima stečenim prilikom primene ove Direktive.
2. Države članice su posebno dužne da informišu Komisiju o svakom kriterijumu i/ili nivou koji je prihvaćen pri izboru projekata u pitanju, a u skladu sa članom 4 (2).
3. Pet godina po stupanju na snagu ove Direktive, Komisija je dužna da Evropskom parlamentu i Savetu dostavi izveštaj o primeni i efektima Direktive 85/337/EEC izmenjene i dopunjene ovom Direktivom. Ovaj izveštaj zasniva se na razmeni informacija predvidenoj članom 11 (1) i (2).
4. Na osnovu ovog izveštaja, Komisija je dužna da, po potrebi, podnese Savetu dodatne predloge sa ciljem da obezbedi dalju koordinaciju u primeni ove Direktive.

DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU

Član 12.

1. Države članice dužne su da donesu neophodne propise radi usklađivanja sa ovom Direktivom, najkasnije do 14. marta 1999. godine, i o tome su dužne da bez odlaganja obaveste Komisiju.
Države članice će obezbediti da se ti propisi pozivaju na ovu Direktivu, ili moraju biti propraćeni tim pozivanjem prilikom njihovog objavljivanja u službenom glasilu. Države članice dužne su da propišu postupak kojim se reguliše ovo pozivanje.
2. Ukoliko je zahtev za dobijanje projektne saglasnosti podnet nadležnom organu pre isteka roka predviđenog u stavu 1, na takav zahtev nastaviće da se primenjuju odredbe Direktive 85/337/EEC koje su važile pre usvajanja ovih izmena i dopuna.

Član 13.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana njenog objavljivanja u Službenom listu Evropskih zajednica.

Član 14.

Ova Direktiva namenjena je državama članicama.

Doneto u Briselu 3. marta 1997.

Za Savet

Predsednik M. de Boer

DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU

ANEKS I

PROJEKTI NA KOJE SE ODNOŠI ČLAN 4 (1)

1. Rafinerije sirove nafte (isključujući postrojenja u kojima se proizvode maziva od sirove nafte) i postrojenja za gasifikaciju i topljenje, kapaciteta od 500 ili više tona uglja ili bitumenskih škriljaca na dan.
2. (a) Termoelektrane i druga postrojenja na sagorevanje, sa kapacitetom od 300 ili više megavata; i
(b) nuklearne elektrane i ostali nuklearni reaktori, uključujući demontažu ili isključenje iz pogona takvih elektrana ili reaktora⁸, (izuzev naučno-istraživačkih postrojenja za proizvodnju i konverziju fisionih i obogaćenih materijala, čija ukupna snaga ne prelazi 1 kilovat stalnog termalnog opterećenja).
3. (a) Postrojenja za preradu istrošenog nuklearnog goriva.
(b) Postrojenja predviđena:
 - za proizvodnju ili obogaćenje nuklearnog goriva;
 - za preradu istrošenog nuklearnog goriva ili visoko radioaktivnog nuklearnog otpada;
 - za trajno odlaganje istrošenog nuklearnog goriva;
 - isključivo za trajno odlaganje nuklearnog otpada;
 - isključivo za skladištenje (sa planiranim rokom funkcionisanja dužim od deset godina) istrošenog nuklearnog goriva ili radioaktivnog nuklearnog otpada na mestu izvan mesta proizvodnje.
4. (a) Kombinovane primarne topionice i čeličane;
(b) postrojenja za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina, metalurškim ili hemijskim postupcima ili elektrolizom.
5. Postrojenja za ekstrakciju azbesta i za preradu i transformaciju azbesta i proizvoda koji sadrže azbest: za azbestno-cementne proizvode, sa godišnjom proizvodnjom od preko 20.000 tona gotovih proizvoda, za abrazivne materijale sa godišnjom proizvodnjom od preko 50 tona gotovih proizvoda, kao i za ostale vrste upotrebe azbesta čiji obim proizvodnje prelazi 200 tona godišnje.
6. Kombinovana hemijska postrojenja, to jest postrojenja za industrijsku proizvodnju supstanci kod kojih se primenjuju postupci hemijske promene i u kojima se pojedini pogoni nalaze jedan pored drugog i funkcionalno su povezani, a namenjeni su:

⁸Nuklearne elektrane i ostali nuklearni reaktori prestaju da budu ovakva postrojenja kada se celokupno nuklearno gorivo i drugi radioaktivno zagadeni elementi trajno uklone sa mesta na kome su postrojenja izgradena.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

- za proizvodnju baznih organskih hemikalija;
 - za proizvodnju baznih neorganskih hemikalija;
 - za proizvodnju hemijskih đubriva na bazi fosfora, azota ili kalijuma (prosta ili složena hemijska đubriva);
 - za proizvodnju baznih proizvoda za zaštitu bilja, kao i biocida;
 - za proizvodnju osnovnih farmaceutskih artikala uz primenu hemijskih ili bioloških postupaka;
 - za proizvodnju eksploziva.
7. (a) Izgradnja dugolinijskih železničkih saobraćajnica i izgradnja aerodroma⁹ čija je glavna poletno-sletna pista dužine 2.100 metara ili više;
(b) izgradnja autoputeva i ekspresnih puteva;¹⁰
(c) izgradnja novog puta sa četiri ili više traka, ili rekonstrukcija i/ili proširenje postojećeg puta sa dve trake ili manje, sa ciljem dobijanja puta sa četiri ili više traka, u slučaju da takav novi put ili rekonstruisana i/ili proširena deonica imaju neprekinutu dužinu od preko deset kilometara ili više.
 8. (a) Unutrašnji plovni putevi i pristaništa namenjena unutrašnjem rečnom saobraćaju, kojima se omogućuje prolaz plovilima od preko 1.350 tona.
(b) Trgovačke luke i mola za ukrcavanje i iskrcavanje tereta koja su povezana sa kopnjom i spoljnim lukama (isključujući mola za trajekte), koji mogu privatiti plovila preko 1.350 tona.
 9. Postrojenja za uklanjanje otpada spaljivanjem i hemijskim postupcima, definisana u Aneksu II A uz Direktivu 75/442/EEC¹¹, pod zaglavljem D9, ili deponije za odlaganje opasnog otpada na koji se primenjuje Direktiva 91/689/EEC.¹²
 10. Uredaji za uklanjanje neopasnog otpada spaljivanjem i hemijskim postupcima, definisani u Aneksu II A uz Direktivu 75/442/EEC pod zaglavljem D9, sa kapacitetom koji prelazi 100 tona dnevno.
 11. Crpljenje podzemnih voda ili obogaćivanje podzemnih voda kod kojih je gođišnja zapremina iscrpljene ili obogaćene vode jednaka količini od 10 miliona kubnih metara ili više.

⁹U smislu ove Direktive, pod "aerodromom" se podrazumevaju aerodromi koji odgovaraju definiciji predvidenoj u Čikaškoj konvenciji iz 1944. godine, kojom je osnovana Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva (Aneks 14).

¹⁰U smislu ove Direktive, pod "ekspresnim putem" podrazumeva se put koji odgovara definiciji predvidenoj Evropskim sporazumom o glavnim arterijama međunarodnog saobraćaja, od 15. novembra 1975. godine.

¹¹OJ No L 194, 25.7.1975, str. 39. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Odlukom Komisiže 94/3/EC (OJ No L 5, 7.1.1994, str. 15).

¹²OJ No L 377, 31.12.1991, str. 20. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Direktivom 94/31/EC (OJ No L 168, 2.7.1994, str. 28).

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

12. (a) Hidrotehnički objekti za prebacivanje voda između rečnih slivova namenjeni sprečavanju mogućih nestašica vode kod kojih količina prebačene vode prelazi 100 miliona kubnih metara godišnje.
(b) U svim drugim slučajevima, objekti namenjeni za prebacivanje voda između rečnih slivova kod kojih višegodišnji prosek protoka u slivu iz kog se voda zahvata prelazi 2.000 miliona kubnih metara godišnje i gde količina prebačene vode prelazi 5% od ovog protoka. U oba slučaja izuzet je prenos pitke vode cevovodima.
13. Postrojenja za tretman otpadnih voda čiji je kapacitet preko 150.000 ekvivalent stanovnika, prema definiciji u članu 2, tačka (6) Direktive 91/271/EEC.¹³
14. Vađenje nafte i prirodnog gasa u komercijalne svrhe kod koga dobijene količine prelaze 500 tona na dan u slučaju nafte i 500.000 kubnih metara na dan u slučaju gasa.
15. Brane i drugi objekti namenjeni zadržavanju i akumulaciji vode kod kojih voda koja doteče, ili dodatno zadržana ili akumulirana voda prelazi količinu od 10 miliona kubnih metara.
16. Cevovodi za prenos gasa, nafte ili hemikalija prečnika većeg od 800 milimetara i dužine koja prelazi 40 kilometara.
17. Objekti za intenzivan uzgoj živine ili svinja sa kapacitetom preko:
 - (a) 85.000 mesta za proizvodnju brojlera i 60.000 mesta za kokoške;
 - (b) 3.000 mesta za proizvodnju svinja (preko 30 kilograma težine); ili
 - (c) 900 mesta za krmače.
18. Industrijska postrojenja za:
 - (a) proizvodnju celuloze iz drvne mase ili sličnih vlaknastih materijala;
 - (b) proizvodnju hartije i kartona sa proizvodnim kapacitetom koji prelazi 200 tona na dan.
19. Kamenolomi i površinski kopovi čija površina prelazi 25 hektara, ili vađenja treseta kad površina terena za eksplotaciju prelazi 150 hektara.
20. Izgradnja vazdušnih dalekovoda čija volatža iznosi 220 kilovata ili više i čija dužina prelazi 15 kilometara.
21. Objekti namenjeni skladištenju nafte, petrohemijskih ili hemijskih proizvoda, čiji kapacitet iznosi 200.000 tona ili više.

¹³ OJ No L 135, 30.5.1991, str. 40. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Aktom o pristupanju iz 1994. godine.

DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNJUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU

ANEKS II

PROJEKTI NA KOJE SE ODNOŠI ČLAN 4 (2)

1. Poljoprivreda, šumarstvo i akvakultura
 - (a) projekti namenjeni prestrukturiranju seoskih zemljišnih poseda;
 - (b) projekti namenjeni korišćenju neobrađenog ili delimično obrađenog zemljišta za intenzivnu poljoprivrednu obradu;
 - (c) projekti upravljanja vodama namenjeni poljoprivredi, uključujući projekte navodnjavanja i odvodnjavanja;
 - (d) primarno pošumljavanje i krčenje šuma u svrhu prelaženja na drugi tip korišćenja zemljišta;
 - (e) objekti za intenzivni uzgoj stoke (neobuhvaćeni Aneksom I);
 - (f) intenzivni uzgoj ribe u ribnjacima;
 - (g) isušivanje zemljišta uz morsku obalu.
2. Ekstraktivna industrija
 - (a) kamenolomi, površinski kopovi i vađenje treseta (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I);
 - (b) podzemno vađenje ruda;
 - (c) vađenje minerala postupkom morskog ili rečnog bagerovanja;
 - (d) dubinsko bušenje, a posebno:
 - geotermalno bušenje;
 - bušenje radi skladištenja nuklearnog otpadnog materijala;
 - bušenje u cilju vodosnabdevanja, sa izuzetkom bušenja radi ispitivanja stabilnosti tla;
 - (e) površinske industrijske instalacije namenjene vadenju uglja, nafte, prirodnog gasa i ruda, kao i bitumenskih škriljaca.
3. Proizvodnja energije
 - (a) industrijska postrojenja za proizvodnju električne energije, vodene pare i vrele vode (projekti neobuhvaćeni Aneksom I);
 - (b) industrijski uredaji za prenos gasa, vodene pare i vrele vode; za prenos električne energije površinskim dalekovodima (projekti neobuhvaćeni Aneksom I);
 - (c) površinsko skladištenje prirodnog gasa;
 - (d) podzemno skladištenje lako zapaljivih gasova;
 - (e) površinsko skladištenje fosilnih goriva;
 - (f) industrijsko briketiranje uglja i lignita;

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

- (g) postrojenja za preradu i skladištenje radioaktivnog otpada (osim obuhvaćenih Aneksom I);
 - (h) postrojenja za proizvodnju hidroelektrične energije;
 - (i) uređaji za korišćenje snage veta u cilju proizvodnje energije (male električne centrale na vetar).
4. Proizvodnja i prerada metala
 - (a) postrojenja za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika (primarno ili sekundarno topljenje), uključujući kontinuelni postupak livenja;
 - (b) postrojenja za preradu u crnoj metalurgiji:
 - vruće valjaonice;
 - kovačnice;
 - primena rastopljenih metalnih prevlaka;
 - (c) livnica crne metalurgije;
 - (d) postrojenja za topljenje i za izradu legura od obojenih metala, isključujući dragocene metale, ali uključujući izradu korisnih nusproizvoda (rafinacija livenje, itd);
 - (e) postrojenja za površinsku obradu metala i plastičnih materijala korišćenjem elektrolitičkih ili hemijskih procesa;
 - (f) proizvodnja ili sklapanje motornih vozila i proizvodnja motora za motorna vozila;
 - (g) brodogradilišta;
 - (h) postrojenja za proizvodnju i opravku vazduhoplova;
 - (i) proizvodnja železničke opreme;
 - (j) obradivanje eksplozivima;
 - (k) uređaji za pečenje i sinterovanje metalnih ruda.
 5. Industrijska prerada minerala
 - (a) koksare (suva destilacija uglja);
 - (b) postrojenja za proizvodnju cementa;
 - (c) postrojenja za proizvodnju azbesta i izradu azbestnih proizvoda (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I);
 - (d) postrojenja za izradu stakla, uključujući staklena vlakna;
 - (e) postrojenja za topljenje mineralnih materija, uključujući proizvodnju mineralnih vlakana;
 - (f) proizvodnja keramičkih proizvoda pečenjem, a naročito crepa, cigle, vatrastne cigle, pločica, kućnog pribora od keramike ili porcelana.
 6. Hemijska industrija (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I)

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

- (a) obrada poluproizvoda i proizvodnja hemikalija;
 - (b) proizvodnja pesticida i farmaceutskih proizvoda, boja i lakova, gumarskih artikala i superoksida;
 - (c) objekti za skladištenje nafte, petrohemijских i hemijskih proizvoda.
7. Prehrambena industrija
- (a) proizvodnja biljnih i životinjskih ulja i masti;
 - (b) delatnost pakovanja i konzerviranja životinjskih i biljnih proizvoda;
 - (c) izrada mlečnih proizvoda;
 - (d) pivarstvo i ekstrakcija slada;
 - (e) proizvodnja slatkiša i sirupa;
 - (f) uređaji za klanje životinja;
 - (g) instalacije za proizvodnju industrijskog skroba;
 - (h) fabrike hrane od ribe i ribljeg ulja;
 - (i) šećerane.
8. Industrija tekstila, kože, drveta i hartije
- (a) industrijski pogoni za proizvodnju hartije i kartona (projekti neobuhvaćeni Aneksom I);
 - (b) pogoni za prethodnu obradu (operacije kao što su pranje, beljenje i merseriziranje tkanina) ili bojenje vlakana ili tkanina;
 - (c) pogoni za šavljenje i obradu koža;
 - (d) postrojenja za preradu i proizvodnju celuloze.
9. Gumarska industrija
- Izrada i prerada proizvoda na bazi gume.
10. Infrastrukturni projekti
- (a) projekti izgradnje industrijskih kompleksa;
 - (b) projekti urbanog razvoja, uključujući izgradnju prodajnih centara i parkirališta za vozila;
 - (c) izgradnja železničkih objekata i objekata kombinovanog transporta, kao i terminala za kombinovani transport (projekti neobuhvaćeni Aneksom I);
 - (d) izgradnja aerodroma (projekti neobuhvaćeni Aneksom I);
 - (e) izgradnja puteva, lučkih i pristanišnih uređaja, uključujući ribarska pristaništa (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I);
 - (f) izgradnja objekata na unutrašnjim plovnim putevima koja nije predviđena Aneksom I, izgradnja kanala i objekata za odbranu od poplava;

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

- (g) brane i drugi objekti namenjeni zadržavanju vode ili njenom dugoročnom akumuliranju (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I);
- (h) tramvajske pruge, nadzemne i podzemne železnice, žičare ili slični objekti posebnog tipa namenjeni isključivo ili najvećim delom prevozu putnika
- (i) izgradnja naftovoda i gasovoda (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I)
- (j) izgradnja akvadukta veće dužine;
- (k) priobalni radovi za suzbijanje erozije i radovi na morskom priobalu kojima se, kroz izgradnju, menja izgled obale – na primer, nasipi, pristanišna mola lučki nasipi i drugi odbrambeni objekti, isključujući aktivnosti na održavanju i rekonstrukciji takvih objekata;
- (l) crpljenje podzemnih voda i veštačko prihranjivanje takvih voda, aktivnosti koje nisu obuhvaćene Aneksom I;
- (m) objekti za prebacivanje voda između rečnih slivova koji nisu obuhvaćeni Aneksom I.

11. Ostali projekti

- (a) trajno uredenje pista za trke i testiranje motornih vozila;
- (b) postrojenja za odlaganje otpada (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I)
- (c) uređaji za tretiranje otpadnih voda (projekti koji nisu obuhvaćeni Aneksom I)
- (d) deponije za odlaganje mulja;
- (e) deponije starog gvožđa, uključujući deponije neupotrebljivih vozila;
- (f) uređaji za testiranje motora ili reaktora;
- (g) postrojenja za proizvodnju veštačkih mineralnih vlakana;
- (h) uređaji za reciklažu ili uništavanje eksplozivnih materija;
- (i) kafilerije.

12. Turizam i rekreacija

- (a) ski staze, ski liftovi i žičare izvan urbanih oblasti, kao i prateći objekti;
- (b) marine;
- (c) turistička sela i mesta za turističke kamp prikolice;
- (d) tematski parkovi.

- 13.** (a) Svaka izmena ili proširenje projekata navedenih u Aneksu I ili Aneksu II koji su već odobreni, realizovani ili čija je realizacija u toku, a koje izmenе ili proširenja mogu imati znatne negativne posledice po životnu sredinu;
- (b) Projekti navedeni u Aneksu I. koji su preduzeti isključivo, ili uglavnom, u cilju razvijanja i provere novih metoda ili proizvoda koji nisu korišćen duže od dve godine.

ANEKS III

IZBOR KRITERIJUMA POMENUTIH U ČLANU 4 (3)

1. Karakteristike projekata

Karakteristike projekata moraju se razmotriti uz posebno vođenje računa o sledećem:

- veličina projekta;
- kumuliranje sa efektima drugih projekata;
- korišćenje prirodnih resursa;
- stvaranje otpada;
- zagadivanje i izazivanje neugodnosti;
- rizik nastanka nesrećnih slučajeva, posebno u pogledu supstanci koje se koriste ili tehnologija koje se primenjuju.

2. Lokacija projekata

Osetljivost životne sredine u datim geografskim oblastima koje mogu biti izložene negativnom uticaju projekata, mora biti uzeta u obzir, a naročito u pogledu:

- postojećeg korišćenja zemljišta;
- relativnog obima, kvaliteta i regenerativnog kapaciteta prirodnih resursa u dатoj oblasti;
- apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine, uz obraćanje posebne pažnje na sledeće:
 - (a) močvare;
 - (b) priobalne zone;
 - (c) planine i šumske oblasti;
 - (d) prirodni rezervati i parkovi;
 - (e) oblasti koje su klasifikovane ili zaštićene zakonodavstvom država članica; posebno zaštićene oblasti koje su države članice odredile u skladu sa Direktivom 79/409/EEC i Direktivom 92/43/EEC;
 - (f) oblasti u kojima su standardi kvaliteta životne sredine uspostavljeni propisima Zajednice već premašeni;
 - (g) gusto naseljene oblasti;
 - (h) mesta u prirodnom okruženju od istorijskog, kulturnog ili arheološkog značaja.

3. Karakteristike mogućeg uticaja

Mogući značajni uticaji projekata moraju se razmatrati u odnosu na karakteristike utvrđene tačkama 1. i 2. u prethodnom tekstu, a naročito uzimajući u obzir:

- obim uticaja (geografska oblast i brojnost stanovništva izloženog riziku);
- prirodu prekograničnog uticaja;
- veličinu i složenost uticaja;
- verovatnoću uticaja;
- trajanje, učestalost i verovatnoću ponavljanja uticaja.

**DIREKTIVA SAVETA 97/11/EC OD 3. MARTA 1997. KOJOM SE MENJA I DOPUNUJE DIREKTIVA 85/337/EEC O
PROCENI UTICAJA ODREĐENIH JAVNIH I PRIVATNIH PROJEKATA NA ŽIVOTNU SREDINU**

ANEKS IV
INFORMACIJE POMENUTE U ČLANU 5 (1)

1. Opis projekta i, posebno, sledeće:
 - opis fizičkih karakteristika celokupnog projekta i uslova korišćenja zemljišta u fazi izgradnje i fazi pogona;
 - opis glavnih karakteristika proizvodnih postupaka, na primer, prirode i količina korišćenog materijala;
 - procena vrste i količine očekivanih otpadnih materija i emisija (zagadenje vode, vazduha i zemljišta, buka, vibracija, svetlost, toplota, radijacija itd.) koje su rezultat radnih operacija na osnovu predloženog projekta.
2. Prikaz glavnih alternativa koje je nosilac projekta proučio i naznačenje najvažnijih razloga za jedne od njih, vodeći pri tome računa o uticajima na životnu sredinu.
3. Opis onih aspekata životne sredine za koje postoji mogućnost da budu znatno izloženi riziku usled realizacije predloženog projekta, uključujući naročito sledeće aspekte: stanovništvo, faunu, floru, zemljište, vodu, vazduh, klimatske činioce, građevine, uključujući nasleđe u oblasti arhitekture i arheologije, pejzaž, kao i medusobne odnose navedenih činilaca.
4. Opis¹⁴ mogućih znatnih uticaja predloženog projekta na životnu sredinu do kojih može doći usled:
 - postojanja projekta;
 - korišćenja prirodnih resursa;
 - emisije zagađujućih materija, stvaranja neugodnosti i uklanjanja otpada;kao i opis, od strane nosioca projekta, metoda predviđanja korišćenih prilikom procene uticaja na životnu sredinu.
5. Opis mera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja i, gde je to moguće, otklanjanja svakog znatnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu.
6. Netehnički sažeti prikaz traženih informacija.
7. Podaci o mogućim teškoćama (tehnički nedostaci ili nepostojanje odgovarajućeg stručnog znanja i veština) na koje je naišao nosilac projekta prilikom prikupljanja traženih informacija.

¹⁴Ovim opisom treba obuhvatiti neposredne uticaje koje izaziva projekat, kao i sve eventualne posredne, sekundarne, kumulativne, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne uticaje koje projekat izaziva.